

If not delivered, return to:

"GLASILO"
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, O.

The largest Slovenian Weekly
in the United States
of America

Sworn Circulation 20,400
Issued Every Tuesday

Terms of Subscription:
For Members Yearly.....\$0.84
For Nonmembers.....\$1.60
Foreign Countries.....\$3.00
Telephone: Henderson 3912

OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION
Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 24, 1912.

Najveći slovenski tednik
v Zdrženih Državah

Ishaja svak torek

Ima 20,400 naročnikov

Naročnina:
Za člana, na leto.....\$0.84
Za nečlane.....\$1.60
Za inozemstvo.....\$3.00

NASLOV:
uredništva in upravnštva

6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio

Telefon: Henderson 3912

ACCEPTED FOR MAILING AT SPECIAL RATE OF POSTAGE PROVIDED FOR IN SECTION 1103, ACT OF OCTOBER 3rd, 1917. AUTHORIZED ON MAY 22nd, 1918.

Štev. 10 — No. 10

CLEVELAND, O., 11. MARCA (MARCH), 1930

LETO (VOLUME) XVI

CLEVELANDSKE VESTI

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

ZANIMIVA RAZSTAVA NAŠEGA UMETNIKA

SLIKA NAŠE JEDNOTE NAPREDUJE

WILLIAM H. TAFT UMRU

—Predzadnjo nedeljo, dne 2. marca, je priredila organizacija lokalnih društev Slovenske Dobrodelne Zveze v obeh dvorinah Slovenskega Narodnega Doma veliko slavnost povodom 20-letnice obstanka označene Zveze. Program je bil zelo lep in bogat. Pri tej priliki so društva počastila tudi gl. predsednika SDZ, Mr. John Gornika, za njegovo vestno že 20-letno uradovanje kot gl. predsednik SDZ. Dobil je v dar krasen dijamantni prstan z znakom Zveze, lepo srebrno kupo in šopek rož. Nedavno so mu pa odboriki SDZ izročili lepo sliko, katero je naredil naš znani umetnik prof. B. Jakac.

Naši lokalni podporni organizaciji (SDZ), h kateri spada tudi mnogo članstva naše Jednote, iskreno čestitamo k 20-letnici njenega obstanka; tako tudi čestitamo sobr. J. Gorniku in mu želimo, da bi še dolgo let deloval v prid SDZ.

—Zadnjo nedeljo zvečer je priredilo znano pevsko društvo "Zarja" v Little Theater mestnega auditorija obče znano opero "Urh, grof celjski." Zarjani so dosegli zopet popoln uspeh in mnogo priznanja. Dvórana je bila domalega vsa zasedena. O tej prireditvi je pisal naš največji angleški lokalni dnevnik "Plain Dealer" v pondeljkovi številki jako obširno na prvi strani; zaeno je obelodanil tudi slike glavnih igralcev ter pevec društva "Zarja." Tako smo se clevelandski Slovenci zopet enkrat v javnosti sijajno pokazali z našo lepo slovensko pesmijo.

—Dne 7. marca zjutraj je umrla Marija Kastelic, rojena Skufca, v starosti 86 let. Doma je bila iz vasi Verce, fara Hinje. V Clevelandu se je nahajala nad 37 let ter zapuščala tri sinove in eno hčer, Joseph, Dominik in Jakob ter Ano. Bodi ji ohranjen blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

—V petek zjutraj je umrla Mrs. Ursula Kaprol, stara 66 let, stanujoča na 5601 Carry Ave. Pokojna je bila doma iz vasi Veliko Mraševo pri Krškem. Doma zapuščala dve sestri. V Ameriki je bivala 24 let. Tu zapuščala dva sina, Franka in Louisa, ter dve hčeri, Marijo Kurent in Ano Pakiž. Bila je članica Kluba slovenskih vdov ter društva sv. Janeza Krstnika št. 37 JSKJ, in društva sv. Ane št. 4 SDZ. Naj bo ranjki ohranjen blag spomin med nami. Sorodnikom iskreno sožalje!

—V Glenville bolnišnici se nahaja starejša hči dobro poznane družine Melle, Miss Jennie Melle, 6806 Bonna Ave. Podvreči se je morala težki operaciji. Želimo ji, da bi se zdrava vrnila med svojece.

LEPA NAGRADA

New York, 6. marca—Taxi voznik Clodomiro Ruiz je danes dobil \$5,000 nagrade, ko je prinesel Mrs. John E. Parson za \$45,000 vrednosti draguljev, katere je ženska pozabila v njegovem taxi.

Smrtna koca: V ljubljanski bolnici je umrl g. Evgen Lah, magistratni nadsvetnik v pokoju, v starosti 72 let. Pokojnik, ki je bil izredno blaga in plemenita duša, je bil dolgo let vnet in delaven tajnik Slovenske Matice, ki se je tudi slovestveno udeleževal. — V ljubljanskem Leonišču je umrla gospa Anka Janušič, rojena pl. Šipuš-Sisačka. — Pri Sv. Križu je umrl gostilničar in mesar Karl Miklič, star 46 let. Zapuščala žena s šestimi otroci. — V celjski bolnici je umrla 2. februarja M. Zdolec, 32 let stara, žena delavca pri Westenu, doma iz Začreta. Istega dne je izdihnil poldrugo leto stari sinček krošnjarja in vojnega invalida Franc Vošnjak. — V Trebnjem je umrla 84-letna Ana Sila, vdova po cerkveniku v Trebnjem, mati g. davkarja Ignacija Sila v Radovljici. Skoraj deset dolgih let je bila prikovana na bolniško posteljo. Ljubezen pa, ki jo je uživala dobra mamica od svojih otrok, je bila res lepa. Skozi vseh deset let vrsta prečutih noči z vedno isto požrtvovalnostjo. — Umrla je najstarejša župljanica v Ormožu Ana Vaupotič v 93. letu starosti. Tudi njen mož Jožef, ki je umrl pred petimi leti, je učal lep starost 85 let. Od petih še živčih otrok sta se dva posvetila redovniškemu življenju. — V smartnem pod Šmarno goro je umrla Marija Šile, v starosti 49 let. — Josip Ziberna, komisar finančne kontrole in rezervni poročnik, je umrl po kratki bolezni v Ljubljani. — Elizabeta Malgai, posestnica in gostilničarka v Trbovljah, je v starosti 59 let umrla po dolgi bolezni.

Starček zmrznil v gozdu. V Murski Soboti je bil nedavno pokopan nad 60-letni Kovač Jožef iz Ratkovec, ki je postal žrtev mraza. Starec je šel v pondeljek od doma po nekih opravkih. Zvečer se ni vrnil. Ker so domačini mislili, da se je zamudil in si je poiskal prenočišče pri kakem znanu, ga niso šli takoj iskat. Naslednjega dne so ga našli v Ivanjovcih mrtvega. Ležal je ob gozdu. O dogodku so bile takoj obveščene oblasti. Popoldne se je peljala na lice mesta iz Murske Sobotke komisija, ki je ugotovila, da je starec zmrznil. Ne srečo je povzročilo zganje.

Smrtna nesreča v rudniku. V ostriškem rovu premogovnika v Hrastniku je zasulo rudarja Martin Miklavža. Po dveurnem neumornem kopanju so izkopali siromaka že mrtvega.

SUHA DRŽAVA ARKANSAS

Little Rock, Ark., 5. marca—Velika zvezna porota v tem mestu je danes obtožila 177 oseb radi kršitve te ali one postavbe. Vsi se bodo morali zagovarjati na zvezni sodnici. Med obtoženimi jih je 128, ki so kršili prohibicijo. In država Arkansas je bila suha že zadnjih 62 let.

Naše geslo naj bo: "Z združenimi močmi za dosego 5000 novih članov mladinskega oddelka!"

V-sredo, 12. marca, se otvoril v Slovenskem Narodnem Domu v Clevelandu razstava slik našega rojaka, profesorja risanja na srednjih šolah v Ljubljani, g. Božidara Jakaca, ki se mudi v Zedinjenih državah na potovanju, iz katerega nam bo pokazal svoje umotvore, ki ne zastajajo po svoji tehniki kombinacij barv za slikami svetovnih slikarjev-umetnikov. Na svojem potovanju širom Amerike, je g. Jakac obiskal divni zapad, narodni park Yellowstone in pacifiško obalo divne Kalifornije. Vso krasoto tamonjih pokrajin bo pokazal g. Jakac v svojih delih.

Kdo je ta naš mladi grafik in slikar? Kje mu je tekla zibelka? Kod vse je "rajal"? Če bi hotel opisati vse njegove doživljaje, opisati njegovo potovanje, njegove občutke, ki so se vzbujali v njegovi mladi duši, bi bilo treba napisati debelo knjigo, ki bi bila tako zanimiva kot je zanimiv on sam. V "Mladiki" iz leta 1927 čitamo sledeče: Med pokolenjem mladih slikarjev, ki so nastopili po vojni, je zbudil obče zanimanje Božidar Jakac s svojimi čustvenimi dolensjimi pokrajinami. Lahko bi bilo reči, da je pravzaprav šel z njim dobila solnčna Dolenska, in posebno še ožja novomeška deželica, svojega mojstra, ki je znal upodobiti njene sladko-tople barvne krasote in podati njen posebni, malce otožni značaj. Neumorni slikar domače zemlje je Jakac ostal do danes, dasi je medtem napredoval tudi v drugih umetnostnih panogah: v portretu, posebno pa v vseh vrstah grafične umetnosti. In kot spočetka, tako je tudi še danes zanj značilna čustvena toplina, s katero opazuje ljubljeno domačo zemljo.

Božidar Jakac je bil rojen v

SLIKAR BOŽIDAR JAKAC

Novem mestu leta 1899. Ko je bil še doma, kjer je obiskoval tudi gimnazijo, je prvič javno nastopil l. 1918 na razstavi v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Žel je mnogo priznanja s svojimi rahlimi, nežnimi pastelnimi pokrajinami. Studiral je na praški akademiji pri profesorju Obrowskem, nato pri Hnieleju in končno pred par leti umrlemu znamenitem slikarju Augustu Broemseju. Pri tem si je pridobil temeljno znanje v grafiki, kjer je kmalu pokazal posebno darovitost in dosegel brz lepe uspehe. Po dovršenih študijah je v praškem muzeju "Rudolfinu" priredil veliko lastno razstavo, ki je našla med strokovno kritiko mnogo laskave pohvale. Leta 1925 je postal profesor risanja na ljubljanski realni gimnaziji, kjer še zdaj deluje.

Jakac je mnogo potoval, da si ogleda pisani svet in si razširi obzorje. Obiskal je razna mesta po Nemčiji, Berlin, Leipzig, Hamburg, i. dr. Potoval je tudi po Italiji, si ogledal Firence, Padova in Benetke. Kot državni štipendist je študiral l. 1925 v Parizu in pri tej priliki potoval v Tunis, odkoder povsod je prinesel obila zanimivega gradiva s seboj. (Te slike bo imel razstavljene tudi v S. N. Domu.)

Razstavljal je Jakac razen doma v Ljubljani, v Mariboru in v Novem mestu, še v raznih mestih po Jugoslaviji in zunaj nje. Sam je razstavil, kot že povedano, v Pragi l. 1923, potem v Parizu l. 1925, skupno s pokojnim slikarjem živali Josipom Gorupom pa 1926 v Ljubljani. S svojimi tovariši v "klubu mladih" (sedanjem slovenskem umetniškem društvu) je še razstavil na Reki in v Hodominu na Moravskem (1924), v Beogradu (1922), v Splitu (1925), v Sarajevu in spet v

Pragi (1926), a l. 1927 pa v Berlinu in na Dunaju. Poleg tega se je udeleževal raznih razstav naših grafikov v Zuerichu, Baslu, v Florenci in drugod.

Njegova dela se nahajajo v mnogih zasebnih hišah, hranijo jih pa tudi razne javne zbirke. Tako jih ima precej ljubljanska Narodna Galerija, tako tudi galerije v Pragi, v Švici in na Nemškem.

Jakac je izredno plodovit in naglo ustvarjajoč umetnik. V slikarstvu s posebno ljubeznijo goji paste, mnogo je pa tudi slikal z oljnimi barvami. Največ se je Jakac doslej bavil s pokrajinam, kjer je dosegel tudi največjo dovršenost. Razen tega je naslikal celo vrsto portretov, slika pa tudi žarnske prizore. Kot grafik je vsestransko mojster v najrazličnejših načinih lepe črno-bele umetnosti.

Rojaki in rojakinje! Ne zamudite te razstave, ki bo trajala od 12. do 20. marca.

VAŽNO NAZGANILO

članstvu društev K. S. K. J. Wauegan, III.

Društva sv. Jožefa št. 53, Marije Pomagaj št. 79 in sv. Ane št. 127.

Odbori zgoraj omenjenih društev so sklenili, da se vsi seja vseh članov (ic), spada jočih k tem društvom, da se pričenom pripravljati za program glede prihodnje konvencije KSKJ.

Seja se bo vršila dne 16. marca ob 3. uri popoldne v dvorani šole Matere Božje. Pridite na to sejo polnoštevilno! Odbori gori označenih društev.

Premikajoča slika naše Jednote lepo napreduje. Njeni uspehi so pričeli kazati velik napredek. V pričetku ni bilo v to zaupanja in udeležbe k njenim predstavam, ker niso bile take, kot bi se pričakovalo.

Toda, nekaj poznejših prireditvev se je obneslo in nam dalo poguma, da bo bodočnost v tem pogledu dosegla večje uspehe, kot jih je preteklost.

Naj bo tu omenjeno le o nekaterih zadnjih prireditvah, ki so presegale vse prejšnje prireditve. Prireditve v Kansas City, Kans., v primeru naselbine, ki ni ena največjih, je bila v udeležbi čez vse najsičajnejša: Jednota je dobila pri tem čistega \$99.00, odšteti seveda vse stroške. Zatem se je pokazala zelo lepo tudi naselbina Lorain, O., dasiravno ta naselbina ne spada v vrsto velikih naselbin. Tudi tu je bila večja udeležba nego kje drugje; tako so se izražali tam domačini. Tukaj je Jednota dobila čistega \$71.00. Zatem je bila naselbina Indianapolis, Ind., nič večja od Loraina, O. Tudi ta se je izkazala in dala Jednoti \$67.40. So. Chicago se je pokazala tudi prav tako dne 26. januarja in dala Jednoti \$80.00. In ako omenim še druge zaslužne večje naselbine, je bil Joliet z vsoto \$84.00, Eveleth, Minn., \$75.00, Collingwood (Cleveland po dvakrat po \$50.00.) Danes pa z veseljem poročam o naši st. clairski zvezi štirih društev, ki so se pokazala zadnjo pustno nedeljo v Grdini dvorani nepričakovano dobro in naredila toliko uspeha, da je preostanek za Jednoto naredil rekord vseh dosedanjih prireditvev, namreč: čisto svoto \$168.00 za Jednoto.

Čast vsem društvom in naselbinam! Čast uradnikom in uradnicam, ki so pri tem sodelovali v naselbinah in farah, s tem so pomagali Jednoti in cerkvi v mnogih naselbinah; navadno se deli dobiček s cerkvi, kjer se rabijo cerkvene dvorane in sodelovanje.

Posebna zahvala

Dolžan sem v imenu naše Jednote izreči na tem mestu posebno zahvalo za sodelovanje za nedeljsko prireditev, pri kateri se je Jednota pridobila toliko čistega dohodka. Zahvala gre društvom, ki so vsako nekaj storila in tako privabila toliko občinstva na udeležbo.

Društvo sv. Vida, št. 25, je skrbelo za žejne in lačne. Društvo Kristusa Kralja, št. 226 je skrbelo za kratko predstavoburko v dveh dejanjih, ki je bila polna humorja. Hvala Jožetu Grdini, mojstru, ki zna iz vleči iz rokava smešnih besed in kretenj. Tako je naredila velik sunder s svojim nastopom kmečke gospodinje tudi Mrs. Mary Hochevar, ki je z Mrs. Mary Hudolin igrala prav interesantno vlogo v igri "Skodelica kave in fajfca tobaka." Ta burka je razveselila občinstvo in pokrepčala s smehom vse navzoče, kar se je razvidelo iz aplavza občinstva.

Društvo Marija Magdalena št. 162, je skrbelo za kuhinjo pod vodstvom Mrs. Helene Mally,

Washington, D. C., 8. marca —Danes popoldne ob 5:15 je umrl bivši predsednik Združenih držav in bivši načelnik najvišjega zveznega sodišča William Howard Taft v starosti 72 let. Smrt je bilo pričakovati, ker je pokojnik že več tednov opasno bolehal.

Ob njegovi smrtni postelji je stala njegova soproga, bolničarka in osebni zdravnik.

Vzrok smrti je bila srčna bolezen in vnetje ledic.

Predsednik Hoover je danes določil 30-dnevno narodno žalovanje za pokojnim 27. predsednikom Združenih držav, W. H. Taftom, rodom iz države Ohio.

Pogreb se bo vršil v torek, dne 11. marca, z vsemi častmi, katere se zamore dati kakemu pokojnemu predsedniku Združenih držav. Njegovo truplo bo ležalo tri ure v rotundi državne kapitole. Pogreb se bo vršil ob 2. uri popoldne na narodno Arlington pokopališče. Cerkevne obrede bo opravil pastor unitarske cerkve Rev. U. Pierce, zaeno se bo ves program cerkvenih obredov naznačilo potom Columbia radio oddajne postaje.

Pogreba se bo udeležilo številno vladnih zastopnikov, diplomatov in drugih dostojanstvenikov.

predsednice in njenimi pomočnicami: Mrs. Kerne, Pikš, Oražem in drugih.

Društvo sv. Stefana, št. 224 je skrbelo, da se je vse dobro vrstelo v dvorani in da je bila večina njih članstva navzoča.

Zahvala č. g. Rev. B. Ponikvarju za priporočilo v cerkvi in za lep govor v dvorani, ko je bil Spomin na Bled in našo domovino na filmu prikazan. Hvala uredniku, bratu Ivan Zupanu za ureditev programa in drugih del, ki so pripomogli k boljšemu uspehu. Tako tudi hvala vrlim odbornikom in odbornicam vseh društev in članom društev, ki so drage volje pomagali. Imen vseh ne morem navesti. Hvala tudi cvetličarski ttrdki Slapnik Bros., za podarjene cvetlice.

In sedaj še to-le:

S sliko smo pa vedno bogatejši. Sedaj imamo več slik iz domovine in več slik iz Amerike. Krajevna društva, prigrasite se, naj bo ponovno ali pa šele na novo, žal vam ne bo, to je življenje naše Jednote.

Pridem na zapad meseca maja. Za danes naj bo povedano le to, da odpotujem na zapad šele 15. maja iz Chicaga, ker do tedaj ni na zapad znižane vožnje, odtedaj pa se prične. Da bo manj stroškov za Jednoto, je bolje, da dva tedna pozneje odidem, kakor sem to nameraval. Društva na zapadu, v Coloradu, naj pazijo na natančen program, ki bo objavljen v prihodnji številki Glasila, in po tem naj se ravnaajo, ko jih bom obiskal. Prosim še vnaprej, da bi moje priporočilo sprejeli, ker v dveh krajih ne morem biti naenkrat ali ob istem času. Obiskal bom: San Francisco, California, potem pa vso Colorado in Rock Springs, Wyo. A. Grdina, gl. predsednik.

Kvas zemlje

Nebeško kraljestvo je podobno kvasu, ki ga je žena vze-la in zamesila v tri merice mo-ke, dokler se ni vse prekvasilo (Mt. 13, 33). To je preroka prilika o notranji moči Kristu-sove cerkve. Katoliška cerkev je s svojo notranjo življenjsko silo prekvasila človeško življe-nje in preobrazila versko-nrav-no kulturo zemlje.

Mlada cerkev se je podala v rimsko-helenistični svet, ki je ob vsi politični moči in vsem si-jaju hiperkulturnosti rimske države doživljal razpad versko-nravnega in s tem vsega življenja ter ždel težkega pričakovanja po pravni rešitvi. Bogovi so se namnožili, a spoštovanje pred njimi je izginilo pred njih zasmehom in tako je propadla tudi pravnost. Vse je polno zločinov in pregreh; več se greši, kakor je moč popra-viti s prislilnimi sredstvi. Gre-haželjnost je dnevno večja, sra-mežljivost manjša. Tako toži Seneca. Sodobna sodba izzveni v besedi, da mora človeštvo obupati nad seboj, ker svojih pregreh ne zmore odpraviti, ne več prenašati. Iz tega do moz-ga skvarjenega rimskega sve-ta je zgradila cerkev visoke versko-nravnega kulturo staro-krščanske dobe. Opra le na svoj nauk—Judom pohujšanje in poganom nespamet (I. Kor. 1, 23) in na novo zapoved lju-bezni in čistosti—sebičnemu in pomehkuženemu človeku tako tujo in težko ter na duhovno silo z Golgotе je prekvasila živ-ljenje, poedincev najprej in po poedincih družbe ter je dvig-nila do nepoznanih npravnih višin, ki odsevali iz starokrščan-ske književnosti. To dejstvo je nudilo krščanskim pisateljem močno oporo v boju s pogan-stvom in niso ga mogli tajiti po-gani. Cerkev je v mučeništvu izvajala brez lastne gospos-darske moči svobodo notranje-ga prepričanja in to celo v boju z državno silo. Kristjani so si cer umirali, a mučeniška kri je postala seme in dasi so bili še-le od včeraj, so si osvojili vse in poganom pustili le še templje (Tertulian). Kristjanom je po-stala njih življenska modrost dejanje, ne-le beseda, resnica, ne samo obleka, kreposti so se zavedali v duši, ne bahali z njo (Cyprianus), ko je Julijan Apostat (361—363) skušal zadnjikrat oteti umirajoče po-ganstvo, in pozival pagane, da bi vendar vpriili pogled v krščan-sko dobrotljivost, pieteto do mrtvih, čistosti in skrb za re-veže. Zakleti sovražnik Kristu-sov ni hotel s krščanstvom od-kritega in nasilnega boja, za-kaj "vsi bodo leteli v muče-ništvo, kakor čebele v ulnjak," tako splošno in živo je bilo krščansko prepričanje. "Resni-ca, milost, ljubezen do bližnje-ga, čistost—to so nove vredno-te" za katere je cerkev oboga-tila najprvo rimsko-helenistični svet.

Ob preseljevanju narodov se cerkev ni umaknila z ruševin rimske države in kulture. Le ona je našla s svojo duhovno močjo pot do sprave med zma-govalci in premaganci. Veli-kansko novo torišče se je od-prlo cerkvi v germanskih in slovanskih narodih. Cerkev je premagala njih poganstvo in pogansko življenje, kakor v rimski državi antično pogan-stvo. Svoje najboljše, Kristove ljubezni prežete sinove—Bon-facije, Cirile in Metode je po-šiljala med nove narode in tako utrla svojim duhovnim silam pot do njihovih notranjih src, da so od tam preobrazile njih npravno življenje. Razdejanje se je premenilo v novo življe-nje, iz razvalin je vstala po-kristjanjena Evropa. Nprava kultura krščanstva je že za Ka-rolingov živela jako življenje. Po in zaradi razpada države Karola Velikega so se res v 9. in 10. stoletju pojavljali v Ri-mu in drugod hudi in grozeči znaki npravnega propadanja, a

notranja živa moč cerkve je propast zavrla. Po Gregoriju VII. je v 11. stoletju zamislila in izvedla versko-nravno obno-vo, ki je rodila versko-nravno kulturo 12. in 13. stoletja—drugača vrhunca kulturne zgodovine. V tej z versko-nravnega vidika največji dobi cerkve-ne zgodovine so nprave sile cerkve prokinile vse panoge življenja in rodile čudovitih plemenitih sadov.

Nravno obnovitveno moč cerkve priča 16. stoletje, ko je v dobi humanizma in renesanse posvetni duh zajel tudi višje cerkvene kroge, je cerkev iz se-be izvedla veliki versko-nravní prehod, ki je v zvezi s triden-tinskim cerkvenim zborom, ko je sekal protestantizem cerkvi hude rane v Evropi, je ostala njena moč jaka. V bujnem mi-sijonskem delu, ki do danes ni prenehalo, je hitela cerkev pri-našat blagoslov npravnega pre-roda novoodkritim zemljam. V Evropi je bila sicer odsej stal-no ovirana v razmahu svojih npravnih sil, a vendar je ostala še vedno največja versko-nravn-a moč Evrope. Katoliška cerkev s svojo versko-nravno kul-turo je otela Evropo moralnega pogina, ki bi bil sicer nujen sad protestantizma in nekrščan-skih in protikršćanskih, iz pro-tesantovskega subjektivizma izvirajočih struj novega veka, kakor so kazali že Luthrovi ča-si in Luthrova groza pred sa-doyi lastnega dela.

Velika priča nprave sile cerkve so katoliški svetniki, ki spremljajo njeno zgodovino od začetka do danes. V njih živi ljubezen božja. Iz nje so obli-kovali polnost notranjega živ-ljenja in postali blagoslov za npravno kulturo sodobnih in bo-dočih rodov. Veliki npravo-kulturni delavci so katoliški re-dovi. Dasi tako številni in raz-lični po potrebah, ki so jim na-menjeni, so vendar vsi pot do istega osebnega posvečenja in po njem posvečenja družbe. Čudovita je npravo-tvorna moč katoliške cerkve. Nikdar ne godi strastem in ljudem, a ume njih nprave potrebe najglob-lje. Neodjenljiva v bistvenih stvarih, skrajno prijenljiva v nebstvenih gradi npravo kul-turo od znotraj na zunan. Npr-ava kultura poedincev—to je prva njena skrb, pa uprav tako stori za npravnost družbe naj-več.

Izza dni Jezusovih je svet postal drugačen. Narava člove-kova je ostala ista; in vendar je človeštvo doživelo božji pre-rojenja. Prišla je nadnje veli-ka noč: vstajenje k višjemu mo-trenju življenja.

Higiena v domačem go-spodinjstvu

Svoje zdravje moramo čuvati bolj kot vse drugo imetje. Po-sebno velja to za delavni sloj, ki mu je zdravje vse njegovo bogastvo. To zdravje je pa pri delavnem sloju v veliki meri ogroženo ne samo vsled vrste dela, ampak tudi vsled pomanj-kljive izobrazbe delavcev. Žal se pri nas dogaja, da delavec v prostem času preveč poseda po gostilnah, mesto, da bi se po-svetil samoizobrazbi. Vsled tega delavstvo tudi ni dovolj se-znanjeno z higieno in posveča snagi prav malo pažnjo. Ni čuda tedaj, če zahtevajo razne bolezni največ žrtev ravno iz delavskih slojev.

Nepoznanje in nepoštevanje higiene pa pride do izraza tudi v domačem gospodinjstvu de-lavske rodbine. Nič bolje pa ni tudi med kmetiskim slojem, kjer so posebno starejši ljudje zelo konservativni in težko do-stopni za vsak poduk. Vsled tega je potrebno predočiti go-spodinjam, ki oskrbujejo celo družino in morda prehranjuje-jo še tuje ljudi, potrebo higi-ene pri gospodinjstvu.

V vsaki sobi posebno pa v kuhinji mora vladati največji red in snaga. V sobah spimo, čitamo in jemo, in tako vživ-

mo slab ali dober zrak, ki se v njej nabira. V kuhinji pa se pripravlja naša hrana in gotovo ni vsakemu vseeno, koliko ne-snage in prahu s hrano zavzije. Ugotovljeno je, da je v sobnem prahu zelo veliko kalí zolezni. Vsled tega se moramo čuvati, da tega prahu ne vdihavamo in da ga tudi s hrano ne zavziva-mo. Nikakor ni torej na me-stu, če gospodinja pometa na suho in zaprti kuhinji, povrhu pa pusti še hrano na mizi, oma-ri in drugod nepokrito. Go-spodinja naj redoma pometa v času, ko ničesar ne kuha in vse-lej le pri odprtem oknu in z vlažno metlo. Vse jestvine, ka-kor kruh itd. naj ima vedno po-krite. Grda razyada puščati jestvine nepokrite ne vlada sa-ma lepota nikdar ne ovane (II. Petr. 5, 4.)

Sv. Jakob jo imenuje krono življenja, ker vsi, ki jo nosijo na glavi, vekomaj živijo. (Jak. 1, 12.). In prerok Izaija pravi, da bo Bog sam krona časti svo-jemu zvestemu ljudstvu. (Iz. 61, 3.)

Ta nebeška krona namenjena je vsakemu, ki živi po božjih zapovedih. "Prihranjena mi je krona pravice," piše sv. Pavel, "katero mi bo dal Gospod, pra-vični sodnik, tisti dan, pa ne le meni, ampak tudi tistim, ki lju-bijo njegov prihod." (II. Tim. 4, 8.)

Ta krona je torej nebeška blaženost, gledanje božje, ob-darilo v nebesih. Vsi nebeščani zajemljejo svojo srečo iz ravn-o tega vira, vsi gledajo Boga od obličja do obličja, vsi ga lju-bijo, vsi ga posejdujejo ter po svoji sposobnosti uživajo nebe-ško blaženost. To je jedro ne-beške radosti, ki jo predstav-lja podoba nebeške kronе. Či-stejši in svetlejši je kdo na zem-lji živel, večjo radost bo zaje-mal iz morja nebeških slasti. Več stopinj nebeške dike je kdo na zemlji si prislužil s pri-dobljeno milostjo, lepša in svet-lejša bo njegova krona v nebe-sih. Vsaka stopinja veličastva je nov žlahten kamen, nov bi-ser, nova zvezda v kroni nebe-ški. Kakor so na zemlji kronе različne po velikosti, po veljavi in lepoti, kakor so na primer baronove kronе, grofove kronе, knezove kronе, kraljeve in ce-sarske kronе, tako so tudi ne-beške kronе različne po lepoti, dasiravno nosijo vsi nebeščani isto krono, namreč krono pra-vice, veličastva in večnega živ-ljenja.

Kdor hoče pridobiti eno teh kron, je treba, da si dela silo ter si zato resnobno prizadeva. "Zakaj samo ti bode krona-ni," veli sv. Gregor Nacijan-ski, "ki v vojski zmagajo, a ne oni, ki le sedijo in vojskovalce gledajo."

Zato primerja sv. apostol ne-beško krono s tokanjem za sla-vo, kjer se ne sme obotavljati nikdo, komur je mar za slavo, temveč vsi morajo leteti proti cilju, in sicer po pravi poti: "Mnogo jih je, ki sicer teko, to je, ki se trudijo in potijo od jutra do večera, ali oni ne teka-jo po pravi poti, zato ne dospe-jo vkljub vsemu trudu k pra-vemu cilju in koncu."

"Jaz rečem," govori sv. apo-stol sa mo sebi, "ne kakor ne-premišljeno, marveč pozabim na vse, kar je za menoj, in hi-tim samo za tem, kar je pred menoj; jaz se napenjam, da do-sežem odločeni cilj in zaslužim slavo nebeškega kraljestva, za-kaj vsi sicer teko, ali le eden dobi stavo." (I. Kor. 9, 26.)

In zares, če ni ljudem nobe-na težava prevelika, ko gre za posvetno krono, če veliko pla-čilo gre le velikim delom, je po vsi pravici, da se nebeška kro-na podeli le tistim, ki jo zaslu-žijo z velikim trudom. Celo pe-klenske muke niso prevelike, pravita sv. Avguštin in sv. Kri-zostom, za dosego nebeške kro-ne. Sile je torej treba, kakor opominja Kristus, zakaj le silni potegnejo nase nebeško kralje-stvo. (Mat. 11, 12.)

NEBEŠKA KRONA

ALI PREMIŠLJEVANJE O NEBESIH

Nemški spisal
Janez N. Stöger, duhovnik Jezusove družbe
Poslovenil Janez Šmuc, duhovnik goriške nadškofije.

(Nadaljevanje)

S temi besedami je hotel Lu-dovik reči, da mu je kakor kri-stijan krona mogočnega fran-coskega kraljestva preslaba, da zato hrepeni po nemški kroni. Sveti Pavel imenuje večno zve-ličanje krono pravice (II. Tim. 4, 8), ker se kristijanu podeli "Cas je kratek," pravi apo-stol, "torej naj bodo ti, ki ima-jo žene, kakor bi jih ne imeli, ti, ki jokajo, kakor bi ne jokali, in ki se vesele, kakor bi se ne veselili, in ki uživajo svet, ka-kor bi ga ne uživali ker podo-ba tega sveta preide." (I. Kor. 7, 29.)

In piti morajo kozarec, kate-rega je Gospod pil. "Kdor so-vraži svoje življenje na tem svetu, ga bo prihranil za večno življenje." (Jan. 12, 25.). Ko-likorkoli je kronanih v nebesih, vsi so oprali svoja oblačila v Jagnjetovi krvi ter so prišli le po velikih križih v nebesa; za-kaj "kdor ne nosi svojega kri-ža in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec," pravi Go-spod, (Luk. 14, 27.).

"V nadlogi," piše sv. Bernard "nam si je up veličastva, kakor iz semenskega zrna up sadu." In sveti Avguštin pridaja: "Bog nam je obljubil počitek šele po delu, po udanosti pro-stost, po strahu varnost, po za-losti tolažbo, po smrti vstaje-nje, po vstajenju dovršeno ve-selje, najvišje veselje, večne veselje—krono blaženosti."

Kdor torej hoče podedovati večno krono, naj se vojskuje; kdor se prav vojskuje, bo kro-nan. (II. Tim. 2, 5). "Kdor se skuša na premaganje, odloži vse, kar bi ga moglo ovirati,

mu duhu tega sveta, zakaj, kdor seje v svojem mesu, bo od duha žel večno življenje. (Gal. 6, 8) Nikar ne bodimo sužnji posvetnega blaga, mar-več rabimo ga tako, da večnega pri njem ne zapravimo.

"Cas je kratek," pravi apo-stol, "torej naj bodo ti, ki ima-jo žene, kakor bi jih ne imeli, ti, ki jokajo, kakor bi ne jokali, in ki se vesele, kakor bi se ne veselili, in ki uživajo svet, ka-kor bi ga ne uživali ker podo-ba tega sveta preide." (I. Kor. 7, 29.)

In piti morajo kozarec, kate-rega je Gospod pil. "Kdor so-vraži svoje življenje na tem svetu, ga bo prihranil za večno življenje." (Jan. 12, 25.). Ko-likorkoli je kronanih v nebesih, vsi so oprali svoja oblačila v Jagnjetovi krvi ter so prišli le po velikih križih v nebesa; za-kaj "kdor ne nosi svojega kri-ža in ne hodi za menoj, ne more biti moj učenec," pravi Go-spod, (Luk. 14, 27.).

"V nadlogi," piše sv. Bernard "nam si je up veličastva, kakor iz semenskega zrna up sadu." In sveti Avguštin pridaja: "Bog nam je obljubil počitek šele po delu, po udanosti pro-stost, po strahu varnost, po za-losti tolažbo, po smrti vstaje-nje, po vstajenju dovršeno ve-selje, najvišje veselje, večne veselje—krono blaženosti."

Kdor torej hoče podedovati večno krono, naj se vojskuje; kdor se prav vojskuje, bo kro-nan. (II. Tim. 2, 5). "Kdor se skuša na premaganje, odloži vse, kar bi ga moglo ovirati,

dasiravno se vojskuje za stroh-ljivo krono, mi pa za nestrohljivo." (I. Kor. 9, 25.).

Zatorej naj se kristijan vadi v zatajevanju samega sebe, naj odmrje vsem strastem in po-svetnim zapeljivostim, naj ču-va in bdi, da ga sovražnik ne-nadoma ne napade, naj obleče orožje, katero mu priporoča ne-beški voditelj. Potem se mu bo lažje vojskovati.

"Oblecite božje orožje," veli apostol, "ker se nam ni vojsko-vati le zoper meso in kri, tem-več tudi zoper zalezovanje hu-dičev, zoper gospodovalca tem-nega sveta. Primite torej za orožje božje, da se zamorete braniti ob hudem dnevu. Stoj-te torej opasani okoli svojih ledij z resnico in oblečeni z oklepom pravice in obuti na no-gah za oznanovanja evangelija miru, pred vsem pa vzemite v rokoščit vere, s katerim zamo-rete ugasiti ognjene pušice hu-dobnega duha in vzemite čela-do zveličanja in meč duha, ki je božja beseda." (Ef. 6, 17.).

Kristijan, čegar življenje je le vojska, se zamore s takim orožjem brez strahu vojskovati, da le posluša glas nebeškega vodje, Jezuse Kristusa, pod čigar zastavo se vojskuje, in ki mu kliče: "Karkoli vidite, da jaz delam, storite tudi vi in storite brez odlašanja." Brž ko kristijan sklene posnemati Kri-stusa, občuti v sebi zaupanje, da bo zmagal. Krona, si misli, mora biti moja, naj velja, kar hoče.

"Naša pomoč je v imenu Go-spoda, ki je ustvaril nebo in zemljo." (Ps. 123, 8.).

"Ako je Bog za nas, kdo je zoper nas?" (Rim., 8, 31.)

"To je zmaga, katera prema-ga svet, naša vera." (I. Jan. 5, 4).

Križ vodi v raj, v zveličanje. "Trpljenja tega sveta se ne dajo primerjati prihodnjemu veličastvu, ki se bo razodevalo

nad nami. Kdor zmaga v naši vojski, si prisvoji kraljestvo, katero je nam pripravil naš vojvoda in kralj, Jezus Kristus, tisto kraljestvo, ki ga je Oče odmenil njemu. On nas bo po-sadil na prestol zraven sebe, da bomo sodili z njim vred." (Skr. raz. 3, 21).

In ko pride konec našega ro-manja na zemlji, bomo s sve-dim Pavlom zamogli reči:

"Dobro sem se vojskoval, tek dokončal, vero ohranil; zdaj pa mi je prihranjena krona pravi-ce, katero mi bo dal Gospod, pravični sodnik, tisti dan, pa ne le meni, ampak tudi tistim, ki ljubijo njegov prihod; in ne-sega kraljestva ne bo nikdar konec." (II. 4, 7, 8.).

S to lepo in nestrohljivo kro-no je bil venčan sv. Stefan, in ko je med kamnjanjem zagle-dal Jezusa v božjem veličastvu pripravljenega, da mu za plači-lo krono pritise na glavo, bilo mu je kamenje sladko.

S to krono je angel božji ven-čal sv. mučenika Kaprasija v sredi gorečih plamenov, v kate-rih je zgorel zavoljo prave vere.

S to krono je bilo venčanih štirideset mučnikov, katere so obsodili, da imajo v najostrejši zimi poginiti v zmrznjenem jezeru.

S to krono je bil venčan sv. Agapit, katerega je lastni oče zavoljo vere ukazal djati ob glavo.

S to krono je bila kronana sv. devica Lidvina, potem ko je zanjo osemindeset let pre-stajala najbrutkejša bolečina.

S to krono je bila kronana sv. Katarina Sijenska, ki je vse svoje življenje hrepenela le po križih in po trnjev poti.

(Dalje prihodati)

Med vsemi knjigami na svetu je bančna (hranilna) knjižica največ vredna; žal, da se istih ne izposoje v čitalnicah in javnih knjižnicah!

PIRUHI....

Velika noč se bliža. Gotovo boste svojece v stari domovini najbolj razveselili, če jim za PIRUHE poš-ljete ameriške dolarje. Pošljete dolarje potem vaše slovenske North American Trust banke. Dobiš boste tam nizke cene, točno in prijazno postrežbo. Pošljete lahko v dinarjih, lirah, markah, ali v dolarjih. V par tednih vam pošljemo po pošti potrdilo, da je bila vaša denarna pošiljatev res izplačana na pravem na-slovu, točno in hitro.

Po naši banki lahko pošljete tudi zunanji rojaki izven Clevelanda, če nam pošljete bančni ček, ali Money Order ter naslov, kam naj ta denar pošljemo. Naša banka ima izvrstne zveze s staro domovino, zato so naše pošiljatve jako točno izplačane.

THE NORTH AMERICAN TRUST COMPANY

6131 St. Clair Ave.

PODRUŽNICA

15601 Waterloo Rd.

CLEVELAND, O.

Ustanovljena v Jolietu, Ill., dan 2. aprila 1924. Reorganizirana v Jolietu, Ill., dan 12. januara 1929.
OLAVNI URADE: 1004 N. CHICAGO ST., JOLIET, ILL.
Telefon: 1048.
Solventnost aktivnega oddelka snaga 181.1%; solventnost mladinskoga oddelka snaga 180.50%.

Od ustanovitve do 31. decembra, 1929 snaga skupna isplaćana podpora \$3,801,380.00.

OLAVNI URADENIKI:
Glavni predsjednik: ANTON ORDINA, 1033 E. 2nd St., Cleveland, Ohio.
I. podpredsjednik: JOHN GERM, 817 East O St., Pueblo, Colo.
II. podpredsjednik: MRS. MARY CHAMPA, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn.
Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomoćni tajnik: STEVE O. VERTIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Blagajnik: JOHN GRAHEK, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. KAZIMIR OVERKO, 2818 W. St. Clair St., Indianapolis, Ind.

Vrhovni zdravnik: DR. J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, O.

NADZORNI ODBOR:
MARTIN SHUKLE, 811 Ave. A, Eveleth, Minn.
LOUIS ZELENIKAR, 2112 W. 23rd Place, Chicago, Ill.
FRANK FRANCICH, 2307 National Ave., West Allis, Wis.
MICHAEL ROOGERAR, 1812 Elizabeth St., Joliet, Ill.
MRS. LOUISE LIKOVICH, 9537 Ewing Ave., South Chicago, Ill.

FINANSONI ODBOR:
FRANK OPEKA Sr., 26-10th St., North Chicago, Ill.
FRANK GOSPODARIH, Rockdale, P. O., Joliet, Ill.
JOHN ZULICH, 18115 N. 1st Rd., Cleveland, O.

POROTNI ODBOR:
JOHN DECMAN, Box 529, Forest City, Pa.
JOHN R. STERBENZ, 174 Woodland Ave., Laurium, Mich.
JOHN MURN, 43 Halleck Ave., Brooklyn, N. Y.
MATY BROZENICH, 121-44th St., Pittsburgh, Pa.
RUDOLPH G. RUDMAN, 285 Burlington Rd., Forest Hills, Wilkesburg, Pa.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Vsa pisma in denarne zadeve, tiskajoče se Jednoti, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSEF ZALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopisne, društvene vesti, razna naznanila, oglašje in naročila pa na "GLASLO K. S. K. JEDNOTE," 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dr. št.	Vplaćani asement	222	2.10
214	3.15	224	4.20
216	6.60	225	4.05
216	6.60	226	8.40
217	15	228	8.40
219	8.85		1.35
221	1.35	Skupaj	\$1,801.75

Preostanek 1. januara 1930.....\$91,782.36
Prejeli od društva.....1,801.75
Obresti.....10.48

Skupaj.....\$93,594.59

Izplaćali.....\$368.00
Za prestop med članstvo.....132.75
Upravni stroški.....110.00.....610.75

Preostanek 31. januara 1930.....\$92,983.84
Joliet, Ill., 31. januara 1930.
Josip Zalar,
gl. tajnik.

NAZNANILO ASESMENTA ST. 3-30

Imena umrlih, poškodovanih
itd., članov in članic
AKTIVNI ODDELEK

Zaporedna št. 7.

24180 FRANK RUDMAN—

Star 39 let, član društva sv. Stefana, št. 1, Chicago, Ill., umrl 24. januara 1930. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1,000. Pristopila k Jednoti 2. septembra, 1922, R. 32.

8.

2536 FRANCES KROZEL—

Star 61 let, članica društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., umrla 29. januara 1930. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$1,000. Pristopila k Jednoti 25. julija, 1905, R. 46.

9.

30065 EDWARD ŽAGAR—

Star 17 let, član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., umrl 27. januara 1930. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 17. marca, 1929, R. 16.

10.

8215 JOHN KRALJ—Star 42

let, član društva sv. Cirila in Metoda, št. 8, Joliet, Ill., umrl 10. januara 1930. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 23. maja, 1905, R. 28.

11.

24912 JOSEPH HROVATICH—

Star 22 let, član društva sv. Petra, št. 30, Calumet, Mich., umrl 7. februara 1930. Vzrok smrti: Ponesrečen v rudniku. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 14. oktobra, 1923, R. 16.

12.

25773 ANTON KAPEL—

Star 57 let, član društva sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O., umrl 25. januara 1930. Vzrok smrti: Ulje na želodcu. Zavarovan za \$250. Pristopil k Jednoti 15. februara, 1925, R. 52.

13.

3208 ANTON SIMONICH—

Star 50 let, član društva sv. Alojzija, št. 47, Chicago, Ill., umrl 6. februara 1930. Vzrok smrti: Operacija. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 8. septembra, 1901, R. 36.

14.

15872 FRANCES KOKALJ—

Star 40 let, članica društva sv. Janeza Evangelista, št. 65, Milwaukee, Wis., umrla 23. januara 1930. Vzrok smrti: Izkrvavljenje možgan. Zavarovana za \$1,000. Pristopila k Jednoti 7. maja, 1928, R. 39.

15.

12366 ADELA ZELIC—Star 42

let, članica društva sv. Jožefa, št. 148 Bridgeport, Conn., umrla 29. januara 1930. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$1,000. Pristopila k Jednoti 21. marca, 1925, R. 37.

16.

7439 ANA JERALE—Star 55

let, članica društva Kraljica Majnika, št. 157, Sheboygan, Wis., umrla 3. februara 1930. Vzrok smrti: Pljučnica. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 3. junija, 1915, R. 40.

17.

2021 URSULA FLEK—Star 49

let, članica društva sv. Jožefa, št. 112, Ely, Minn., umrla 29. decembra, 1929. Vzrok smrti: Ponesrečena od avtomobila. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 9. oktobra, 1903, R. 35.

18.

13652 JOHN VIZJAK—Star 57

let, član društva sv. Srca Jezusovega, št. 70, St. Louis, Mo., umrl 2. februara 1930. Vzrok smrti: Ponesrečen od avtomobila. Zavarovan za \$1,000. Pristopil k Jednoti 6. februara, 1909, R. 42.

19.

1879 MARY KRESE—Star 51

let, članica društva Marije Pomoćnice Kristjanov, št. 165, West Allis, Wis., umrla 3. februara 1930. Vzrok smrti: Izkrvavljenje. Zavarovana za \$500. Pristopila k Jednoti 11. oktobra, 1925, R. 46.

20.

14894 DANICA DRAKULIC—

Star 22 let, članica društva sv. Neže, št. 206, South Chicago, Ill., umrla 10. februara 1930. Vzrok smrti: Srčna bolezen. Zavarovana za \$1,000. Pristopila k Jednoti 22. marca, 1927, R. 19.

Izplaćana 70 let starostna

podpora

Zaporedna št. 21.

7010 FRANK KUZNIK—

Član društva sv. Barbare, št. 74, Springfield, Ill., dne 20. feb.

ruarja, 1930, isplaćalo \$257.85.

21.

3533 ANTON SIMONICH—

Član društva sv. Jožefa, št. 53, Crested Butte, Colo., operiran

50. julija, 1929. Opravičen do

podpore \$100.

22.

6132 ANNA WINTAR—Član

društva Marije Pomagaj, št. 78, Chicago, Ill., operirana 18. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

23.

8459 LOUISE BARBORICH—

Članica društva sv. Jožefa, št. 108, Milwaukee, Wis., operirana 20. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

24.

26962 JOHN ZUPEC—Član

društva sv. Jožefa, št. 110, Barberton, O., operiran 24. decembra, 1929. Opravičen do podpore \$50.

25.

12674 BARBARA PENICH—

Članica društva sv. Ane, št. 127, Waukegan, Ill., operirana 18. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

26.

16538 JOSEPHINE PERJA-

TELJ—Članica društva sv. Jožefa, št. 146, Cleveland, O., operirana 1. decembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

27.

13120 ANNA CSASZAR—Član

društva sv. Jožefa, št. 148, Bridgeport, Conn., operirana 1. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

28.

16946 STELLA KOLENC—

Članica društva sv. Jožefa, št. 169, Cleveland, O., operirana 27. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

29.

15300 ANNA BECKI—Član

društva sv. Ane, št. 208, Butte, Mont., operirana 23. decembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

30.

16089 ANA BUNCIC—Član

društva sv. Mihaela, št. 152, South Deering, Ill., operirana 10. decembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

31.

12519 MARY GOLOBIC—

Članica društva sv. Mihaela, št. 163, Pittsburgh, Pa., operirana 20. novembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

32.

24379 FRANK RITMANICH—

Član društva Kristusa Kralja, št. 226, Cleveland, O., operiran 10. decembra, 1929. Opravičen do podpore \$100.

33.

14342 ANTONIA RIHTAR—

Članica društva sv. Ane, št. 208, Butte, Mont., operirana 21. septembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

34.

70 MARY KUJAR—Članica

društva sv. Treh Kraljev, št. 98, Rockdale, Ill., operirana 7. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

35.

133 KATHERINE PLUT—

Članica društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., operirana 21. oktobra, 1929. Opravičena do podpore \$50.

36.

9110 THERESA ZEFRA—

Članica društva sv. Janeza Krstnika, št. 11, Aurora, Ill., operirana 17. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

37.

27692 FRANK SKUBE—

Član društva sv. Jožefa, št. 12, Forest City, Pa., operiran 28. decembra, 1929. Opravičen do podpore \$100.

38.

13759 SUZANA SIMONICH—

Članica društva sv. Janeza Krstnika, št. 20, Ironwood, Mich., operirana 14. decembra, 1929. Opravičena do podpore \$100.

39.

22654 M. J. PERCIN—Član

društva sv. Jožefa, št. 43, Anacoda, Mont., operiran 15. decembra, 1929. Opravičen do podpore \$100.

40.

8799 ROSE RATKOVIČ—

Članica društva sv. Alojzija, št. 52, Indianapolis, Ind., operirana 15. januara, 1930. Opravičena do podpore \$100.

41.

238 PAUL KEZERLE—Član

društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., isplaćalo \$50.

9.

109 KATHERINE KEZER-

LE—Članica društva sv. Jožefa,

št. 2, Joliet, Ill., isplaćalo \$50.

10.

21606 FRANK FRANKOVIČ—

Član društva sv. Petra in Pavla, št. 64, Etna, Pa., isplaćalo \$50.

11.

5897 FRANCES LAVRIC—

Članica društva sv. Jožefa, št. 112, Ely, Minn., isplaćalo \$50.

12.

6091 MARY BEVC—Članica

društva sv. Jeronima, št. 153, Canonsburg, Pa., isplaćalo \$50.

13.

8466 MARY TRHLEN—Član

društva sv. Ane, št. 156, Chisholm, Minn., isplaćalo \$50.

14.

1138 JOHN PETRICH—Član

društva sv. Jožefa, št. 16, Virginia, Minn., isplaćalo \$50.

15.

1642 MARY VIDMAR—Član

društva sv. Jožefa, št. 16, Virginia, Minn., isplaćalo \$50.

16.

1334 JOHN VALENTINE—

Član društva Marije Pomoćnice, št. 17, Jenny Lind, Ark., isplaćalo \$50.

17.

21880 JOSEPH MIKLAUČIČ—

Član društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, O., isplaćalo \$50.

18.

2589 ANA FORTUNA—Član

društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, O., isplaćalo \$50.

19.

1158 ANA ZMISLANI—Član

društva sv. Petra, št. 30, Calumet, Mich., isplaćalo \$50.

20.

2205 JOHN SNAJDAR—Član

društva sv. Alojzija, št. 52, Indianapolis, Ind., isplaćalo \$50.

21.

5946 JACOB MIHELICH—

Član društva sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., isplaćalo \$50.

22.

5781 FRANK ZUPAN—Član

društva sv. Jožefa, št. 58, Haser, Pa., isplaćalo \$50.

23.

72944 JACOB PAULICH—

Član društva sv. Martina, št. 75, La Salle, Ill., isplaćalo \$50.

24.

5995 JOHN GORSE—Član

društva sv. Cirila in Metoda, št. 135, Gilbert, Minn., isplaćalo \$50.

25.

8819 JOSEPH TOMSIC—Član

društva sv. Cirila in Metoda, št. 136, Gilbert, Minn., isplaćalo \$50.

26.

212 JOSEPH MIHELICHNIK—

Član društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., isplaćalo \$50.

27.

2133 PAULINE POPOVICH—

Članica društva sv. Cirila in Metoda, št. 144, Sheboygan, Wis., isplaćalo \$50.

28.

141 MARKO PLUT—Član

društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., isplaćalo \$50.

29.

654 JERRY SIMONICH—

Član društva sv. Jožefa, št. 7, Pueblo, Colo., isplaćalo \$50.

30.

MLADINSKI ODDELEK

Zaporedna št. 322.

16291 JOHN MARKOJA—

Vera in čustvo

"Ob, vzniku vere je kumovalo čustvo, iracionalno stremljenje. Pri prvih ljudeh se ni bilo nič božanstvenega, delovala je samo primitivna domišljija pradedovine. Neki strah pred nepoznanim, neka groza sprčo višjih sil v naravi je delovala v človeku... človek polagoma te strahove personificira in tako nastane vera v duhove, bogove, demonizem, itd. Torej iz prvotno iracionalnih elementov se je šele polagoma razvilo racionalno verstvo, vera v osebnost najvišja bitja; človek sam je 'racionaliziral in tudi etiziral' prvotna čustva," tako in podobno govorijo vsi oni filozofi in pesniki in versoljenci in znanstveniki, ki brez lastnega raziskovanja ponavljajo plehke fraze iz 18. stoletja o postanku vere. Tudi ne zadostujejo aprioristične spekulacije. Primitivni narodi po afrikanških pragozdih in ameriških prerijah se bore malo brigajo za teorije, ki si jih izmišljajo učenjaki v topli sobi za pečko. Ravno danes nam etnologija nudi sijajne dokaze, da imajo najprimitivnejši narodi vzvišene ideje o Bogu, pa tudi pravo religijo, namreč da tega Boga priznavajo, ga častijo, mu darujejo, itd.

Eno samo tako dejstvo, en sam dokaz jasnega racionalnega verstva kakega prastarega naroda zruši vso verskorazvojno teorijo, ki izjava postaneke vere iz racionalnih čustev.

Danes imamo celo vrsto takih dokazov. Vzemimo samo drastični zgled Ognjene zemlje. Gusinde, sekcijski šef etnološkega muzeja v Santiagu, je pozimi l. 1921-22 napravil s p. Kopperson tretjo ekspedicijo na Ognjeno zemljo h Jaganom. Prebivalci Ognjene zemlje so od Darvina sem veljali za skrajne brezverce: oni ne poznajo Bogov, ne poznajo Stvarnika, niti imena nimajo za kaj takšnega. So pa ti Jagani na skrajnem delu južne Amerike etnološko najstarejši narod južne Amerike. Zato so bili prebivalci Ognjene zemlje res klasičen dokaz za evolucionistično teorijo.

Kaj pa pravi zadnja ekspedicija o njih? Že ko se je p. Gusinde prvič mudil med Jagani l. 1919 je slišal o neki veliki povodnji, ki jo je nekoč poslal nekdo nad svet—domačini so mu le neradi povedali, da je bil to Watanineuwa, ki je "kakor Bog, kakor krščanski Bog." A p. Gusinde se s tem ni zadovoljil ampak se je trudil in trudil, da bi o tem bitju kaj več izvedel, dokler se mu ni to pri tretji ekspediciji posrečilo.

Watanineuwa (=Prastari) je pravo ime tega bitja. Ljudje ga imenujejo tudi Hitapuuu = "moj oče" ali "Monanankin." "On, ki nima nikogar nad seboj." In druga imena, ki mu jih pridevajo še: Močni, popolnoma Vsemogočni, Strašni, itd.

In o Watanineuwi sta našla navedena raziskovalca petdeset različnih rečenic, iz katerih je razvidno, kako važno ulogo igra ta Watanineuwa v življenju mnogih Jaganov. Ena ta rečenica je:

"Če bo moj oče z menoj dober, se povrnem." — Pomen: Grem v gozd ali kam drugam. Če me bo oče varoval, pridem nazaj. Ali: "Naj nam da nebeški oče, da doživimo jutri res dober in nov dan," tako moli kak starček na večer, itd.

Torej Bog tem preprostim ribičem ni nekaj tajinstvenega, iracionalnega, strašnega, kar le slutijo, ampak je osebno bitje, ki stoji do sveta in ljudi v zelo racionalnem razmerju stvarnika, gospodarja, očeta, itd. Ti primitivni narodi so pač lahko po onem "intelektuelnem" nagonu, ki išče povsod vzroke, če hočemo tako reči, prišli do pojma najvišjega povzročitelja; pojem osebnosti so

poželi po sebi, tako da so lahko povzročitelja tudi dojemali kot osebo. Saj vendar poraba orodja, prebrisanost pri lovu dokazujejo, kako vsi ti primitivni narodi idobro pojmujejo razmerje vzroka do učinka.

Da se je iz spoznanja vzročnosti tudi porodilo čustvo občudovanja, strahu, hvaležnosti, je razumljivo. Saj ravno taki narodi kakor Jagan ali pa pigmejci v pragozdih imenujejo Boga kot očeta in občujejo z njim prav otroško zaupno. Oni bolestni strah pred Bogom, kot pred pošastno, demonsko, nepreračunljivo silo je ravno najstarejšim narodom tuj. To je šele posledica odtujenosti, oddaljenosti od Boga, posledica greha.

Ta bog pa je tudi etični bog, ki dobro plačuje in hudo kaznuje. Tako uče stari Jagani njih fante ob prehodu v moško dobo:

"Ne usmrtite nikogar," "Bodite veseli, če pridejo drugi v vašo hišo in si vzamejo školjke, ki se ravno pečejo," "Če hočete kaj podariti, ne dajajte tega, kar ni dobro, ampak dajte to, kar vam ugaja." "Spoštujte stare ljudi in poslušajte jih potrpežljivo in z zanimanjem tudi takrat, ko vam je njihov govorjenje dolgočasno. Zakaj tudi sami se boste nekoč postarali in takrat Vam ne bo prav nič ljub, če se bodo ljudje izogibali vaše družbe." Tako uče fante in deklice in zadnja sankcija za ta dejanja je pri najvišjem Gospodu, Watanineuwi. On čuva nad temi zapovedi in kaznuje one, ki jih kršijo.

Stari narodi torej spoznavajo, priznavajo, častijo, končno tudi ljubijo Boga in se ga boje ter so mu pokorni; najprej

zdrava pamet, potem čustvo, tako pravi etnologija.

Profesionalni rokojerci bi bili slabi delegatje mirovne konference.

Ženitev pripomore moškemu k sreči, ali k — nesreči.

Mnogo je takih korenjakov, ki pokažejo svoje junaštvo šele po minuli nevarnosti.

Kdor nima ne prijateljev, ne sovražnikov, je kakor niča v človeškem življenju.

Kdor pričinja druge goljufati, bo nazadnje sam ogoljufan.

Dobro je, če znaš samega sebe spoznavati; toda ne ponajš se preveč s tem napram drugim.

Boljšje je, da svoje dolžnosti izvršuješ, nego da iste komu razlagaš.

Svojo ničemurnost bi lahko odpravil s tem, da bi se dal enkrat z isto slikati.

Bodi vedno dobrasrčen in ponujaj drugim svojo dobrodelno roko, kajti vedno stisnjena roka ali pest ti lahko povzroči revmatizem.

Na pravične rado dežuje ker so jim krivičniki odnesli dežnik

Boljšje je brzdati svoj jezik in molčati kakor pa nositi obvezo na ranjeni glavi.

Stori dobro delo, tudi če nerad.

Pekoča in slaba vest je izbo ren sodnik za krivičnika.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Z žalostnim srcem naznanjamo sorodnikom in prijateljem, da nam je umrla naša nad vse ljubljena hčerka

Rosemary

Umrta je 19. februarja kotna devet mesecev stara. Pogreb se je vršil po katoliškem obredu na Oak Grove pokopališču ob veliki udeležbi naših sorodnikov, znancev in prijateljev.

V dolžnost si želimo, da se pravi lepo zahvalimo vsem, ki so jo obiskali ob njenem mrtvaškem odru. Iskrena hvala vsem za krasne vence in cvetlice in sicer: bobi in boji Mr. in Mrs. Louis Bewitz, Mr. in Mrs. Frank Krall, Mr. in Mrs. Frank Zoro, Mr. in Mrs. John Svigel, Mr. in Mrs. Louis Prank, Mr. in Mrs. August Zajc, Mr. in Mrs. Math Staller, vsi iz West Allis, Wis., Mr. in Mrs. John Lochner, Mr. in Mrs. Louis Cuban, Mr. in Mrs. Jack Mathias iz Milwaukee. Lepa hvala Mr. Frank Ermencu za njegov lepo urejen pogreb. Srčna hvala vsem iz Milwaukee, ki so tako ganljivo zapeli ob njenem grobu. Lepa hvala tudi Rev. Luki Gladek za njih ganljiv govor. Torej iskramo še enkrat hčerka in sestrice naša, odšla si od nas v rani mladosti, toda spomin na Te bo ostal za vedno v naših srcih.

Žalujoci ostali:

MR. in MRS. LEO HRIBAR, oče in mati.
LEO, EMIL, ARTHUR, RICHARD, bratje.
MARY, ANNA, LORREIN, MARGARETH, ADELINE, sestre.
Caledonia, Wis., dne 27. februarja, 1930.

NAZNANILO IN ZAHVALA

S tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, znancem in prijateljem žalostno vest, da je nemila smrt utrgala nit življenja naši ljubljani soprogi, oziroma materi

Franciški Žirovnik

Pokojno Franciško je zadel mrtvoud in je po pettedenaki bolezn, previdena s sv. zakramenti, umrla 25. februarja, v starosti 40 let. Pogreb se je vršil 28. februarja iz hiše žalosti v slovensko cerkev in na Ascension pokopališču. Rojena je bila 1. marca, 1890 v vasi Gorica pri Presejru na Notranjskem, kjer zapušta žalujočega očeta, brata in sestro. Tu zapušta pa žalujočega soproga, pet sinov in tri hčere, enega brata ter dve sestr. Spadala je k društvu sv. Ane, št. 127 KSKJ, katero društvo ji je priredilo lep pogreb.

Tem potom se najlepše zahvaljujemo vsem onim, ki so pokojnico obiskovali v bolnišnici za časa njene bolezni. Posebna hvala Johani Kirn, ki je storila vse, kar je le mogla, da je pokojnici ublažila zadnje ure njenega življenja. Zahvaljujemo se t. g. župniku Rev. M. Butala, ki so pokojnico večkrat obiskali v bolnišnici, opravili pogrebne obrede na domu, v cerkvi ter jo spremlili na pokopališču. Zahvaljujemo se vsem darovalcem cvetlic kakor tudi onim, ki so darovali za sv. maše mesto cvetlic. Zahvaljujemo se vsem onim, ki so nam dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago ob času pogreba. Zahvaljujemo se cenjenemu ženskem društvu sv. Ane, št. 127 KSKJ, ki so svojo sočlanico v tako velikem številu obiskale na mrtvaškem odru in jo spremljevale na pokopališču. Ravno tako se lepo zahvaljujemo sobratom društvu sv. Jofeja, št. 53 in društvu Marije Pomagal, št. 79 KSKJ, ki so se s zastavi udeležili pogreba. Srčna hvala vsem skupaj!

Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.

Ti pa, draga nepoznana soproga, oziroma mati, počivaj v miru in lahka naj Ti bo ameriška gruda. Prerano si nas zapustila. Zdej nas tolaši edino upanje in zavest, da se sopot enkrat vidimo tamka nad zvezdami. — Žalujoci ostali:

Anton Žirovnik in družina
Louis Jokopin, brat; Agnes Ivančič in Ana Belc, sestr.
Waukegan, Ill., 5. marca, 1930.

NAŠI SKUPNI IZLETI V JUGOSLAVIJO IN ITALIJO ZA LETO 1930

Na splošno povpraševanje in zanimanje rojakov za naše skupne izlete naznanjamo, da priredimo to leto sledeče izlete:

Po FRANCOSKI progi s parnikom "ILE DE FRANCE" preko Havre

PRVI SKUPNI (VELIKONOČNI) IZLET dne 28. marca.

Nadaljni izleti po isti progi in s istim parnikom:
18. apr. spomladanski izlet
15. maja naš GLAVNI izlet
6. jun. poletni izlet

S parnikom "PARIS" tudi 2 skupna izleta, 23. maja in 30. junija.

Po CUNARD progi s parnikom "Mauretania" preko Cherbourga.

PRVI SKUPNI SPOMLADANSKI IZLET dne 30. aprila.

Po COSULICH progi s motorno ladjo "VULCANIA" in SATURNIA preko Trsta.

PRVI SKUPNI IZLET s motorno ladjo "VULCANIA" 10. aprila.

Nadaljni izleti po isti progi:

30. maja "SATURNIA" 3. sept. "VULCANIA" 20. nov. "SATURNIA"
2. avg. "VULCANIA" 9. okt. "VULCANIA" 11. dec. "VULCANIA"

Pišite nam dimprej za cene, za navodila glede potnih listov, vizjev, permitov itd. na:

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt St. NEW YORK, N. Y.
Tel. Barclay 0380

NAZNANILO IN ZAHVALA

S potrim srcem naznanjamo vsem našim znancem in prijateljem, da nam je kruta smrt iztrgala iz naše srede edinega sina

Augustin Gregorich

v 14 letu starosti. Pokojni je bil rojen v Caspian, Michigan. V prvi vrsti nas veže dolžnost, se zahvaliti Father Ambrošiču za večkratni obisk v bolnici in ko je ležal na mrtvaškem odru in za podoljene sv. zakramente za umirajočega; hvala tudi častitim sestram za njih obisk ob bolezn in smrti rankega. Dalje lepa hvala Father Murnu za darovano sveto mašo in lep govor, hvala Father Kaučiču za pogrebne obrede.

Lepa hvala KSKJ za hitro in točno izplačilo posmrtnine. Hvala cenjeni družini Vidmar za njih skrb in trud. Bog plačaj stotero! Hvala društvenemu odboru Marije Čistega Spočetja za njih trud.

Lepa hvala za naročene sv. maše: Društvu sv. Alojzija, školskim dečkom, šolarji sedmega in osmega razreda šole sv. Stefana, St. Mary's High School, Room 26 in Mary Vlasich iz Joliet, Ill.

Hvala darovalcem vencev. Družini Bavetz, Mr. in Mrs. Peteh, Mr. in Mrs. Petrich, Frances in Mary Kvaternik, George Veselich, John Požek, mladinskemu oddelku društva Marije Čistega Spočetja, cigar član je bil ranjki. Lepa hvala vsem, ki ste se udeležili pogreba, posebno Mrs. Vlasich in Mrs. Krall, ki so prišle tako daleč iz Joliet.

Ti pa, dragi nepozabljeni sin, počivaj v miru in prosil za nas Jezusa. — Žalujoci ostali:

Augustin in Margaret Gregorich, starši.
Margaret in Julia, sestr.

Chicago, Ill., 7. marca, 1930.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da se je Vsemogočnemu dopadlo poklicati v boljše življenje, prevideno s svetlobo, našo ljubljeno in drago hčerko, oziroma sestro

Sister Clara Genevieve

(rojena Mauer)

Dne 23. februarja, 1930 je umrla v St. Joseph Academy, Adrian, Mich. Pokojna je bila rojena v Clevelandu. V dolžnost si želimo, da se najprej zahvalimo Sister Mary Anthony od St. Joseph Academy, katera ji je tolikokrat ljubimivo postregla in lajšala ure bridkosti. Iskrena hvala Rev. John J. Omanu za udeležbo pri pogrebu in pri sv. maši. Hvala našim častitim sestram St. Lawrence School, ki so bile vedno pripravljene za pomoč in so tolažile nas v času žalosti ter za njih udeležbo pri pogrebu. Iskreno se zahvaljujemo vsem našim sosedom in prijateljem, ki so bili nam naklonjeni v času bolezni naše drage hčerke, to so: Mr. in Mrs. Frank Mauer, družina Seinkovec, Mr. in Mrs. Math Sustar ter sestr. Mrs. Josephine Arch in njena hčer Mary, Mrs. Frances Gliha, Mrs. Frank Globokar, gospodu župniku in sestram od fare sv. Nikolaja iz Chicaga, Ill., ter za njih udeležbo pri pogrebu.

Hvala za naročene sv. maše: Mr. in Mrs. Frank Globokar, Mr. Papež in družini na Burke Ave., družini Mr. Frank Kuznik, Mrs. Perko, in školskim otrokom fare sv. Nikolaja v Chicagu, Ill., ter Mr. in Mrs. John Urbančič. Torej še enkrat iskrena hvala vsem skupaj.

Kakor cvetka sredi maja, ko jo slana zamori, tako drago hčerko našo smrtna kosa pokosi.

V grobu tihem tamka snivaš večno spanje že sedaj, v miru božjem le počivaj, večna luč Ti naj sveti.

Ti pa, draga hčerka in sestra, počivaj v božjem miru in naj Ti sveti večna luč. — Žalujoci ostali:

Mr. in Mrs. Joseph Mauer, starši; dve sestri in brat.
Cleveland, O., 8. marca, 1930.

DVA VELIKA IZLETA V LJUBLJANO FRANCOSKA LINIJA FRENCH LINE

priredi 23. maja in 30. junija '30

Na slavnem brozariku "PARIS," ki je slovenskim potnikom tako priljubljen zaradi finega tretjega razreda. Ta prenovljen parnik je v stanu nuditi potnikom vsi udobnosti prekooceanskega parnika-velikana.

Vsi potniki tretjega razreda bodo nastanjeni v kabinah s 2, 4 in 6 posteljami.

Električna razsvetljava, topla voda in največja čistota.

Izletnike bo spremljal izkušen in včas spremljevalec do Ljubljane ter skrbel za njih obede, pri katerih se bo servirala po njih okusu pripravljena hrana. Ako bo čas dopuščal, se bo potnikom nudila vožnja s avtomobilom po Parizu in sploh bo storila Francoska Linija svoje najbolje za udobnost in razvedrilo potnikov, tako na parniku kakor tudi na železnici.

FRENCH LINE

26 Public Square, Cleveland, Ohio, ali pa na sledeče zastopnike:
SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York
MIDTOWN BANK OF N. Y. (Prej. Zakrajšek & Celark) 430-9th Ave., New York
JOHN L. MIHELICH COMPANY 6419 St. Clair Ave., Cleveland, O.
MIHALJEVIČ BROS. CO. 6201 St. Clair Ave., Cleveland, O.
JOSEPH SVETE 1782 East 28th St., Lorain, O.

F. KERŽE,
1143 Dallas Rd. N. E.
CLEVELAND, O.

K. S. K. J. Društvom:
Kadar naročate zastave, razglednice in drugo, pazite na moje ime in naslov, če hočete dobiti najboljšo blago za najnižje cene.
Nacrti in vzorci ZASTONJ!

